

Complexnummer: 513519

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Ter Horst

Aantal complexonderdelen

13

Monumentnummers van complexonderdelen

513518, 513520, 513524, 513525,
513526, 513527, 513528, 513529,
513530, 513531, 513532, 513533,
529141

Woonplaats

Loenen

Gemeente

Apeldoorn

Provincie

Gelderland

Hoofdadres van hoofdobject

Hoofdweg 74, 7371 AK Loenen

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

In structuur en deels in detail gaaf bewaarde HISTORISCHE BUITENPLAATS TER HORST met HOOFDGEBOUW (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2), TOEGANGSHEK (3), BRUG naar voorplein (4), twee BOUWHUIZEN (5 en 6), TOEGANGSBRUG (7), HOENDERHOK (8), ORANJERIE MET SCHUURTJE (9), TUINMUUR MET TWEE POORTEN (10), MOESTUIN MET KAS, KOUDE BAKKEN EN HOUTEN SCHUTTING (11), IJSKELDERS (12), WOONHUIS (14).

Ten noordoosten van het dorp Loenen aan de voet van de oostelijke stuwwal van de Veluwe op de overgang naar de lager gelegen IJsselvallei ligt de buitenplaats Ter Horst. Dit goed met bossen werd rond 1557 gekocht door Wijnand Hackfort van Hendrik Stepraedt van Doddendael. De geschiedenis vóór deze tijd is onduidelijk, wel bestaat er een bron uit 1354 waarin de verwoesting van een kasteel Horst wordt vermeld. In 1557 liet Hackfort een kasteel bouwen waarschijnlijk met gebruik van ouder, vijftiende-eeuws muurwerk (achtergevel). In 1631 werd het goed een Gelders leen. Aan het einde van de achttiende eeuw, toen Ter Horst in bezit was van mr. Olivier G.W.J. Hackfort, kregen het huis en de omgeving een classicistisch aanzien door het plaatsen van een nieuwe façade in classicistische stijl tegen de toenmalige achtergevel, door de regelmatige invulling van het voorplein met twee bouwhuizen en door de aanleg van een lanenstelsel. Deze opzet is thans nog gaaf aanwezig. Bijhouwer schrijft over Ter Horst (1946) 'het bevat alle

onderdelen van het Oud-Nederlandsche buiten: een overtuin met grazige weiden, een voorruimte, begrensd door hoge lindenrijen, daarna de buitengracht met de bouwhuizen, een brug over de binnengracht en tenslotte het kasteeltje. Daarachter bevinden zich de siertuinen en de moestuinen; naast deze middenpartij is de afstand tusschen de buitengracht en de ringsloot zo ruim dat verdere tuinen en bosschages de hoofdruimten kunnen omsluiten'. De sier- en moestuinen waarover Bijhouwer sprak, waarvan thans alleen de structuur te herkennen is, werden in 1919 door de tuinarchitect L.A. Springer ontworpen (ontwerptekeningen zijn bewaard gebleven).

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven. Binnen het complex ligt de zeer beeldbepalende boerderij De Oldenhof, die niet als afzonderlijk complexonderdeel is aangewezen vanwege de sterke wijzigingen in de van de straat afgelegen gevels. De boerderij ligt op een inmiddels dichtgegroeide diagonale zichtas vanuit het kasteel. Ook is er een zicht op boerderij en kasteel vanaf de Hoofdweg. De omgrenzing van de historische buitenplaats wordt bepaald door de Molenallee aan de zuidoostzijde, de dubbele eikenlaan ten noordoosten van de boerderij, de Hoofdweg met de overtuin, en weiden en waterpartijen aan de westzijde.

Waardering van het complex

De HISTORISCHE BUITENPLAATS TER HORST is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege het 16de-eeuwse hoofdgebouw met spijker;
- vanwege de 18de-eeuwse voorgevel naar ontwerp van de architect Roelof Roelofszn. Viervant;
- vanwege de gaaf bewaard gebleven historische tuin- en parkaanleg in formele stijl uit circa 1800;
- vanwege de visuele samenhang van de complexonderdelen.

Monumentnummer*: 513518

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 maart 2005
Kadaster deel/nr: 82903/106

Monumentnaam**

Huis Ter Horst

Complexnummer

513519

Complexnaam

Ter Horst

Woonplaats*

Loenen

Gemeente*

Apeldoorn

Provincie*

Gelderland

Straat*

Hoofdweg

Nr*

74

Toev.*

Postcode*

7371 AK

Woonplaats*

Loenen

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Beekbergen

Sectie*

C

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1335

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 1: HOOFDGEBOUW (Ter Horst).

Omschrijving

Geheel omgracht, bakstenen kasteel in renaissance-stijl met een front van gepleisterde baksteen in classicistische stijl uit 1792 ontworpen door de Arnhemse architect Roelof Roelofs. Viervant; bij deze verbouwing werd de oriëntering van het gebouw 180 graden gedraaid. Waarschijnlijk is bij de bouw gebruik gemaakt van ouder 15de-eeuws muurwerk (achterste deel). Het op rechthoekige grondslag opgetrokken pand bestaat uit een souterrain, drie bouwlagen en een kapverdieping (bestaande uit twee zolderverdiepingen) onder een met leien gedekt samengesteld zadeldak. Op de nok een houten klokkentorentje uit de laatst genoemde bouwtijd met aan de voorzijde een smeedijzeren torenuurwerk van H. Braakman (1860) en inwendig twee luidklokken van H. Kemper (1724 en 1728); in de toren een opgestelde klok van J.A. Grave (1717). De achter- en zijgevels hebben zogenoemde Gelderse gevels met in- en uitzwenkende contouren van laat-gotisch/renaissance karakter; de gevels bevatten vele bouwsporen van dichtgemetselde vensters, Gotische driepassen en accolade-vormige ontlastingsbogen. De kelderverdieping is ter plaatse van de zijgevel voorzien van keperboogvormig afgesloten kelderlichten. De 18de-eeuwse, gepleisterde voorgevel wordt ter hoogte van de bel-etage geleed door geblokte pilasters van gepleisterde baksteen en daarboven door natuurstenen Ionische zuilen van de kolossale orde die een houten hoofdstel met fronton dragen. Centraal in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de gevel de dubbele toegangsdeur met bovenlicht voorzien van een decoratie. De opbouw van de vensterassen bestaat uit een toogvormig afgesloten kelderlicht en zesruits schuifvensters. De achtergevel, oorspronkelijk de voorgevel, heeft een vooruitspringend excentrisch geplaatst deel van drie traveeën, afgesloten door een Gelderse gevel voorzien van gemetselde, overhoeks geplaatste pinakels, die bollen dragen; de top wordt afgesloten door een hoge pinakel met nisvormige uitsparing; in de top een houten luifel waaronder een hijsinstallatie. Op het dakschild staat een houten sokkel waarop oorspronkelijk een glazen dakkoepeltje (waaronder zich de eikenhouten wenteltrap bevindt). De achtergevel heeft aan de linkerkant de dubbele toegangsdeur bereikbaar via een hoog bakstenen bordes met hardstenen treden tussen gemetselde keermuren. Boven de deur een pilasterdecoratie over drie verdiepingen, die zich in het midden verjongt door middel van gemetselde voluten. Tussen deze pilasterstelling drie vensters: een (verplaatst) meerruits venster, een kloosterkozijn en een meerruits licht. De middelste travee wordt gevormd door een kelderdeur, een meerruits venster en een getralied venster en de rechter travee bestaat uit een kelderlicht en vier boven elkaar geplaatste meerruits vensters. Aan weerszijden van de achtergevel een travee in het terugspringende bouwvolume, waarvan de linker wordt afgesloten door een hoger opgetrokken kroonlijst (1792). In deze linker travee drie boven elkaar geplaatste meerruits vensters met persiennes; in de rechter travee een smalle trap naar een toegangsdeur waarboven een vierruits licht en een meerruits venster met persiennes. De zijgevels kennen een vrij regelmatige invulling van smalle meerruits vensters, vensterlichten met luik, kloosterkozijnen en in het midden van de derde bouwlaag een ovaalvormig venster met ruitvormige roedenverdeling. In de top van deze gevels zijn vliegopeningen aangebracht. Het gehele pand is onderkelderd: de gang, tevens middenas, heeft een spitsboogvormig tongewelf geflankeerd door vierkante ruimten (keuken/opslagruimten) met kruisgewelven.

In het INTERIEUR is ondermeer van belang de oorspronkelijke plattegrond met centrale hal en kamers aan weerszijden; achterkamer met rijk gebeeldhouwde zandstenen renaissance schouw, waarvan het fries gedragen wordt door twee figuren van de hand van de beeldhouwer Arndt van Tricht (1557); voorkamer met stucwerk en schouwpartij in Lodewijk XVI-stijl; originele inrichting van de keuken met plavuizen vloer.

Waardering

Het HOOFDGEBOUW (Ter Horst) is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als voorbeeld van een vrij gaaf bewaard 16de-eeuws buitenhuis in laat-gotisch/renaissance-stijl met een neo-classicistische frontgevel uit 1792 naar ontwerp van architect Roelof Roelofsz. Viervant;
- vanwege de oorspronkelijke plattegrond (kelder) en gaaf bewaarde ruimte-indeling en aankleding van het interieur;
- vanwege de kenmerkende ligging binnen een classicistische opzet en binnen de historische tuin- en parkaanleg;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Kasteel

Monumentnummer*: 513520

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 maart 2005
Kadaster deel/nr: 82903/19

Complexnummer

513519

Complexnaam

Ter Horst

*Woonplaats**

Loenen

*Gemeente**

Apeldoorn

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Hoofdweg

*Nr**

74

*Toev.**

*Postcode**

7371 AK

*Woonplaats**

Loenen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Beekbergen

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

2616

Beekbergen

C

2333

Beekbergen

C

2232

Beekbergen

C

1323

Beekbergen

C

1303

Beekbergen

C

1327

Beekbergen

C

1336

Beekbergen

C

2233

Beekbergen

C

2619

Beekbergen

C

2392

Beekbergen

C

3062

Beekbergen

C

2611

Beekbergen

C

3057

Beekbergen

C

2460

Beekbergen

C

2670

Beekbergen

C

1337

Beekbergen

C

2064

Beekbergen

C

1335

Beekbergen

C

2332

Beekbergen

C

1304

Beekbergen

C

2458

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Beekbergen	C			2387
Beekbergen	C			1349
Beekbergen	C			2391
Beekbergen	C			267
Beekbergen	C			1340
Beekbergen	C			2231
Beekbergen	C			3063
Beekbergen	C			3067
Beekbergen	C			3068
Beekbergen	C			2614
Beekbergen	C			3069
Beekbergen	C			2395
Beekbergen	C			3279
Beekbergen	C			266
Beekbergen	C			1334
Beekbergen	C			3214
Beekbergen	C			1325
Beekbergen	C			270
Beekbergen	C			2227
Beekbergen	C			1333
Beekbergen	C			2298
Beekbergen	C			328
Beekbergen	C			204
Beekbergen	C			2047
Beekbergen	C			269
Beekbergen	C			1300
Beekbergen	C			1338
Beekbergen	C			1322
Beekbergen	C			1299
Beekbergen	C			2461
Beekbergen	C			2234
Beekbergen	C			268
Beekbergen	C			1326
Beekbergen	C			2224
Beekbergen	C			3056
Beekbergen	C			1321
Beekbergen	C			1328
Beekbergen	C			1305

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Beekbergen	C			3070
Beekbergen	C			2063
Beekbergen	C			1339
Beekbergen	C			2612
Beekbergen	C			1061
Beekbergen	C			2230
Beekbergen	C			2386
Beekbergen	C			1056
Beekbergen	C			2459
Beekbergen	C			2680
Beekbergen	C			205
Beekbergen	C			203
Beekbergen	C			3072
Beekbergen	C			1329

*Rijksmonumentomschrijving***

Onderdeel 2: HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG.

Omschrijving

De structuur van de gaaf bewaarde formele aanleg uit circa 1800 wordt bepaald door verschillende eikenlanen, die vrijwel loodrecht op de Hoofdweg zijn geprojecteerd en met elkaar verbonden worden door de Molenallee, die het gehele goed omvat. Vanaf de Hoofdweg wordt Ter Horst ontsloten middels een eikenlaan, die aan de zuidwestzijde van het huis en het beukenbos doorloopt, eindigend bij de Eerbeeksedijk; deze laan heeft een lengte van 530 meter, waarvan het tracé onduidelijk is geworden. Dwars op de oprijlaan, parallel aan de Hoofdweg, ligt een langgerekte vijverpartij bestaande uit drie terrasvijvers, die uitkomen op het grachtenstelsel rond het kasteel. Over de vijver was een zicht op de kerk van Loenen geprojecteerd, welke thans is dichtgegroeid. Bij de verkoop in 1924 werden de vijvers aanbevolen voor de forellenteelt, thans worden ze gedeeltelijk gebruikt als houtwaterplaats. De kern van de buitenplaats wordt gevormd door de 18de-eeuwse classicistische opzet van een omgracht hoofdgebouw met twee bouwhuizen die een met Veluwe veldkeien bestraat voorplein omsluiten. Vanaf de as van het huis loopt een breed zicht over het voorplein tussen lindelane door naar het door opgaande beplanting omzoomde weiland aan de overzijde van de Hoofdweg. Aan de zuid- en oostzijde van het huis is een kleinschalige aanleg van verschillende compartimenten, waarvoor de tuinarchitect L. Springer in 1907 het ontwerp in neo-formele (gemengde) stijl maakte: aan de oostzijde voor de oranjerie ligt de bloementuin, thans grasparterre, waarvan alleen de padenstructuur resteert, deze tuin wordt aan de oostzijde begrensd door een houten schutting waarachter de moestuin met kas en koude bakken en de boomgaard zijn gesitueerd. In het verlengde van de bloementuin ligt een dichtgegroeid langwerpige bosperceel met links daarvan een geometrische aanleg waarvan thans de uitgegroeide heesters en een taxusgroep resteren. Achter deze aanleg strekt zich een beukenbos (Horsterbos genaamd) tot aan de Loenensche Beek en de Molenallee uit. De noordelijke bosrand wordt afgesloten in de vorm van een boog als enig landschapselement van de aanleg. De omgeving van Ter Horst bestaat uit een coulissenlandschap van afwisselend

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

graslanden met sloten, akkers, houtwallen en bosjes.

Waardering

De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Ter Horst is van algemeen belang:

- vanwege de gaaf bewaarde 18de-eeuwse classisicistische opzet van de aanleg met een middenas en een lanenstelsel;
- vanwege de restanten van de aanleg van L. Springer uit 1907;
- vanwege het belang van de aanleg voor de geschiedenis van de tuin- en landschapsarchitectuur;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 513524

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 maart 2005
Kadaster deel/nr: 82906/34

Complexnummer

513519

Complexnaam

Ter Horst

*Woonplaats**

Loenen

*Gemeente**

Apeldoorn

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Hoofdweg

*Nr**

74

*Toev.**

*Postcode**

7371 AK

*Woonplaats**

Loenen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Beekbergen

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

2460

Beekbergen

C

1061

*Rijksmonumentomschrijving***

Onderdeel 3: TOEGANGSHEK.

Omschrijving

Aan het begin van de oprit staat een laat-18de-eeuws toegangshek bestaande uit vier geblokte pijlers waartussen een dubbel spijlenhek met tussen- en zijstukken. Spijlen met speerpunten; krulvormige bovenligger van het hek.

Waardering

Het TOEGANGSHEK is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als markering van de toegang tot de buitenplaats;
- vanwege de ornamentele waarde;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheidig(D)

Functie

Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 513525

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 maart 2005
Kadaster deel/nr: 82906/26

Complexnummer

513519

Complexnaam

Ter Horst

*Woonplaats**

Loenen

*Gemeente**

Apeldoorn

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Hoofdweg

*Nr**

74

*Toev.**

*Postcode**

7371 AK

*Woonplaats**

Loenen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Beekbergen

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

1334

*Rijksmonumentomschrijving***

Onderdeel 4: BRUG.

Omschrijving

Naar het voorplein een 18de-eeuwse brug bestaande uit bakstenen halfronde keermuren (circa 1791) en een houten brugdek voorzien van een eenvoudige ijzeren balustrade.

Waardering

De BRUG is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Brug(L)

Monumentnummer*: 513526

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 maart 2005
Kadaster deel/nr: 82906/22

Complexnummer

513519

Complexnaam

Ter Horst

*Woonplaats**

Loenen

*Gemeente**

Apeldoorn

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Hoofdweg

*Nr**

78

*Toev.**

B

*Postcode**

7371 AK

7371 AK

*Woonplaats**

Loenen

Loenen

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Beekbergen

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

1337

*Rijksmonumentomschrijving***

Onderdeel 5: OOSTELIJK BOUWHUIS.

Omschrijving

De oostzijde van het voorplein wordt afgesloten door een bakstenen bouwhuis uit 1792 als identiek pendant van het bouwhuis dat het voorplein aan de westzijde afsluit. Het op rechthoekige grondslag opgetrokken pand bestaat uit anderhalve bouwlaag onder met gesmoorde Oud-Hollandse pannen gedekt schilddak waarop vier gemetselde schoorstenen. De symmetrisch ingedeelde voorgevel bestaat uit negen traveeën met centraal de risalerende ingangspartij bekroond door een fronton. De ingangspartij wordt gevormd door een dubbele toegangsdeur met rechthoekig bovenlicht voorzien van een ruitvormige roedenverdeling gevat in een omlijsting van pilasters onder een kroonlijst. In de tweede en achtste travee is een getoogde poort met dubbele inrijdeuren en hardstenen stootblokken. De overige traveeën kennen een invulling van meerruits schuifvensters met halve luiken op de begane grond en meerruits draaivensters op de verdieping. De kopse noordgevel heeft drie vensterassen waarin centraal een toegangsdeur met rechthoekig bovenlicht geflankeerd door meerruits vensters met halve luiken en op de verdieping drie meerruits draaivensters. De blinde zuidgevel is verlengd met een bakstenen muur met ezelsrug en voorzien van een getoogde poort. De deels afluvende achtergevel heeft een regelmatige indeling met deuren en meeruits vensters.

In het INTERIEUR een kleine schuilkapel (achter schijnluiken) uit 1792 met een rijk gedecoreerd, fraai barokaltaar

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

en ten weerszijden daarvan een deur versierd met guirlandes en gevat in een omlijsting in overgangsvormen Lodewijk XV en XVI stijl, betimmeringen en banken in eenvoudige vormen begin negentiende eeuw. De kapel heeft tot 1843 dienst gedaan.

Waardering

Het OOSTELIJK BOUWHUIS is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als karakteristieke afsluiting van het voorplein;
- vanwege de 18de-eeuwse schuilkapel in het interieur (uniek voor de Veluwe);
- vanwege de ensemblewaarde;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Bouwhuis

Monumentnummer*: 513527

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 maart 2005
Kadaster deel/nr: 82906/18

Complexnummer

513519

Complexnaam

Ter Horst

*Woonplaats**

Loenen

*Gemeente**

Apeldoorn

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Hoofdweg

*Nr**

72

*Toev.**

*Postcode**

7371 AK

*Woonplaats**

Loenen

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Beekbergen

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

1338

*Rijksmonumentomschrijving***

Onderdeel 6: WESTELIJK BOUWHUIS.

Omschrijving

De westzijde van het voorplein wordt afgesloten door een bakstenen bouwhuis uit 1791 als identiek pendant van het bouwhuis dat het voorplein aan de oostzijde afsluit. Het op rechthoekige grondslag opgetrokken pand bestaat uit anderhalve bouwlaag onder met gesmoorde Oud-Hollandse pannen gedekt schilddak waarop vier gemetselde schoorstenen. De symmetrisch ingedeelde voorgevel bestaat uit negen traveeën met centraal de risalerende ingangspartij bekroond door een fronton. De ingangspartij wordt gevormd door een dubbele toegangsdeur met rechthoekig bovenlicht voorzien van een ruitvormige roedenverdeling gevat in een omlijsting van pilasters onder een kroonlijst. In de tweede en achtste travee een getoogde poort met dubbele inrijdeuren en hardstenen stootblokken. De overige traveeën kennen een invulling van meerruits schuifvensters met halve luiken op de begane grond en meerruits draaivensters op de verdieping. De kopse noordgevel heeft drie vensterassen waarin centraal een toegangsdeur met rechthoekige bovenlicht geflankeerd door meerruits vensters met halve luiken en op de verdieping drie meerruits draaivensters.

In het interieur zijn nog paardenstallen en twee tuigkasten aanwezig.

Waardering

Het WESTELIJK BOUWHUIS is van algemeen belang:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de ouderdom;
- als karakteristieke afsluiting van het voorplein;
- vanwege de ensemblewaarde;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Bouwhuis

Monumentnummer*: 513528

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 maart 2005
Kadaster deel/nr: 82906/79

Complexnummer

513519

Complexnaam

Ter Horst

*Woonplaats**

Loenen

*Gemeente**

Apeldoorn

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Hoofdweg

*Nr**

74

*Toev.**

*Postcode**

7371 AK

*Woonplaats**

Loenen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Beekbergen

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

1334

Beekbergen

C

1335

*Rijksmonumentomschrijving***

Onderdeel 7: TOEGANGSBRUG.

Omschrijving

De toegang tot het omgrachte hoofdgebouw wordt gevormd door een 18de-eeuwse toegangsbrug bestaande uit een houten loopdek gedragen door houten jukken en door gemetselde brughoofden. Aan de voorpleinzijde geven vier hardstenen treden toegang tot de brug, die voor het kasteel eindigt in een vijftredige hardstenen bordestrap en aan weerszijden daarvan een uitgebouwde trap die naar de kelder en de waterzijde leidt. Eenvoudige ijzeren balustrade.

Waardering

De TOEGANGSBRUG is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de doelmatige vormgeving;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Brug(L)

Monumentnummer*: 513529

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 maart 2005
Kadaster deel/nr: 82906/65

Complexnummer

513519

Complexnaam

Ter Horst

*Woonplaats**

Loenen

*Gemeente**

Apeldoorn

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Hoofdweg

*Nr**

74

*Toev.**

*Postcode**

7371 AK

*Woonplaats**

Loenen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Beekbergen

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

1339

*Rijksmonumentomschrijving***

Onderdeel 8: HOENDERHOK.

Omschrijving

Ten oosten van het hoofdgebouw staat een 19de-eeuws (XIXc) bakstenen hoenderhok. Het op rechthoekige grondslag opgetrokken gebouwtje wordt overkapt door een met gesmoorde Oud-Hollandse pannen gedekt zadeldak. In de kopse frontgevel met vlechtingen bevinden zich twee rondboog openingen waarboven twee rondboogvensters en een roosvenster in de top. In de achtergevel is een getoogde houten deur en een getoogd houten luik in de top.

Waardering

Het HOENDERHOK is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de vormgeving;
- vanwege de decoratieve waarde;
- vanwege de ensemblewaarde.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Bijgebouwen kastelen enz.

Stalgebouw(L)

Monumentnummer*: 513530

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 maart 2005
Kadaster deel/nr: 82905/62

Complexnummer

513519

Complexnaam

Ter Horst

*Woonplaats**

Loenen

*Gemeente**

Apeldoorn

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Hoofdweg

*Nr**

76

*Toev.**

*Postcode**

7371 AK

*Woonplaats**

Loenen

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Beekbergen

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

1336

Beekbergen

C

1338

*Rijksmonumentomschrijving***

Onderdeel 9: ORANJERIE MET SCHUURTJE.

Omschrijving

Oorspronkelijk 16de-eeuws gebouw dat tot een oranjerie werd verbouwd. Het op rechthoekige grondslag opgetrokken pand bestaat uit twee bouwlagen onder een met Oud-Hollandse pannen gedekt zadeldak tussen een trap- en een topgevel aan de noordzijde aflopend.

De voorgevel is afgewerkt met een bloktandlijst en heeft een symmetrische indeling van meerruits klapvensters en in het midden dubbele meerruits tuindeuren. In de gevel zijn bouwsporen van twee dicht gemetselde boogvensters zichtbaar. De achtergevel wordt door pijlers geleed waartussen vierkante meerruits vensters zijn geplaatst. De binnenmuur is zeer oud en bestaat uit eiken palen opgevuld met baksteen. De zijgevel (west) heeft een vrij regelmatige indeling van een deur met meerruits bovenlicht en een dubbele deur met daarboven een voorplaat van een zandstenen schouw met de wapens Hackfort en Bushof, op de verdieping twee meerruits draaivensters en een venterlicht in de top. In de oostelijke zijgevel is een dubbele inrijdeur met smal bovenlicht aangebracht. Tegen de oostmuur van de oranjerie aangebouwd 19de-eeuws bakstenen schuurtje. Het verdiepingloze pand is op rechthoekige grondslag opgetrokken onder een met gesmoorde Oud-Hollandse pannen gedekt zadeldak. In de voorgevel een deur en twee roosvensters.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De ORANJERIE MET SCHUURTJE is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ensemblewaarde;
- vanwege de cultuurhistorische waarde;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Orangerie

Monumentnummer*: 513531

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 maart 2005
Kadaster deel/nr: 82905/143

Complexnummer

513519

Complexnaam

Ter Horst

*Woonplaats**

Loenen

*Gemeente**

Apeldoorn

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Hoofdweg

*Nr**

76

*Toev.**

*Postcode**

7371 AK

*Woonplaats**

Loenen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Beekbergen

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

1333

Beekbergen

C

2231

Beekbergen

C

2232

*Rijksmonumentomschrijving***

Onderdeel 10: TUINMUUR MET TWEE POORTEN.

Omschrijving

Langs de moestuin, aan weerszijden van de oranjerie/schuurtje een 18de-eeuwse gemetselde tuinmuur met twee poorten. De tuinmuur wordt door pilasters geleed en is afgewerkt met een muizentandlijst en een ezelsrug. Aan de oost- en westzijde van de oranjerie een dubbele houten poort (verschillend vormgegeven) tussen twee pijlers met natuurstenen profilering en bekroning.

Waardering

De TUINMUUR MET TWEE POORTEN is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de doelmatige vormgeving;
- vanwege de ensemblewaarde.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Tuinmuur

Monumentnummer*: 513532

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 maart 2005
Kadaster deel/nr: 82905/133

Complexnummer

513519

Complexnaam

Ter Horst

*Woonplaats**

Loenen

*Gemeente**

Apeldoorn

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Hoofdweg

*Nr**

76

*Toev.**

*Postcode**

7371 AK

*Woonplaats**

Loenen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Beekbergen

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

1333

Beekbergen

C

1336

Beekbergen

C

2231

Beekbergen

C

2232

*Rijksmonumentomschrijving***

Onderdeel 11: MOESTUIN MET KAS, KOUDE BAKKEN EN HOUTEN SCHUTTING.

Omschrijving

Naast de oranjerie ligt een rechthoekige moestuin afgescheiden door een eenvoudige houten schutting. Een op rechthoekige grondslag opgetrokken kas uit 1913 staande op een bakstenen fundament waarop een houten skelet met glas en roeden. In de frontgevel een dubbele toegangsdeur onder een glazen steekkapje. In de moestuin staan drie koude bakken van baksteen met natuurstenen hoekblokken. Begin twintigste eeuw.

Waardering

De MOESTUIN MET KAS, KOUDE BAKKEN EN HOUTEN SCHUTTING zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de doelmatige vormgeving en het materiaalgebruik;
- vanwege de ensemblewaarde.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Kas(L)

Monumentnummer*: 513533

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 maart 2005
Kadaster deel/nr: 82905/111

Complexnummer

513519

Complexnaam

Ter Horst

*Woonplaats**

Loenen

*Gemeente**

Apeldoorn

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Hoofdweg

*Nr**

76

*Toev.**

*Postcode**

7371 AK

*Woonplaats**

Loenen

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Beekbergen

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

1339

*Rijksmonumentomschrijving***

Onderdeel 12: IJSKELDERS.

Omschrijving

Ten oosten van het hoofdgebouw naast het hoenderhok gelegen ijskelders, bestaande uit drie bakstenen ruimten, elk gedekt door een houten luik. De kelders bevinden zich onder een circa 50 cm. hoge heuvel, die begroeid is met gras. De luiken zijn daarin opgenomen. Twee van de drie kelders zijn volgestort, één is nog toegankelijk. De kelders dateren in oorsprong vermoedelijk uit de 19de eeuw.

Waardering

De IJSKELDERS zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de bijzonder functionele vormgeving, die als zodanig zeldzaam is;
- vanwege de historisch-functionele relatie met de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Ijskelder

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529141

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 29 maart 2005
Kadaster deel/nr: 82909/155

Complexnummer

513519

Complexnaam

Ter Horst

*Woonplaats**

Loenen

*Gemeente**

Apeldoorn

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Molen-Allee

*Nr**

20

*Toev.**

*Postcode**

7371 EA

*Woonplaats**

Loenen

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Beekbergen

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

2064

*Rijksmonumentomschrijving***

Onderdeel 14: WOONHUIS.

Omschrijving

Het woonhuis De Bovenste Molen is een bakstenen woonhuis uit circa 1895, gelegen aan de Loenense beek. Het op rechthoekige grondslag opgetrokken pand bestaat uit één bouwlaag met een kapverdieping onder een met gesmoorde vlakke Friese pannen gedekt zadeldak. De regelmatig ingedeelde, drie traveeën brede voorgevel is centraal voorzien van een gemetseld dakhuis onder een steekkap. Links en rechts van de decoratieve voordeur een T-venster met luiken. Boven de voordeur eveneens een T-venster. In de beide zijgevels vensters als in de voorgevel. Aan de achterzijde een uitbouw voorzien van een toegangsdeur geflankeerd door dubbele ramen met luiken. Tegen de rechter zijgevel een moderne serre in historische trant.

Het perceel behoorde vanaf het midden van de 17de eeuw tot 1926 tot de gronden van Ter Horst. Het huis heeft de maat en decoratieve vormgeving van een bescheiden dienstwoning. Gezien de langdurige verbondenheid met Ter Horst is het aannemelijk dat er personeel van de buitenplaats gehuisvest was. Daarbij kan het huis een ornamentale rol hebben vervuld op wandelingen over het landgoed.

Waardering

Het WOONHUIS is van algemeen belang:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de architectonische vormgeving;
- vanwege de historisch-functionele en ruimtelijke relatie met de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Bijgebouw